

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

09 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

a judecat în ședință fără citarea părților recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Mircea Roșioru, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 13 gărzii de pușcași din 27 aprilie 1944, în cauza penală în privința lui:

Raico Afanasii Xxxxx, a.n. xxxx,
originar Xxxxx, domiciliat la momentul
condamnării în Xxxxx, fără antecedente penale.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,-

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 13 gărzii de pușcași din 27 aprilie 1944, Raico Afanasii a fost condamnat în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani.

2. Potrivit sentinței, Raico Afanasii a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, locuind pe teritoriul temporar ocupat de trupele germano-române, în luna aprilie 1942 benevol s-a încadrat în serviciu la jandarmeria română în calitate de agent secret al siguranței, unde a activat pe parcursul a 2 ani. În calitate de agent secret, inculpatul a transmis jandarmeriei informații în privința membrilor partidului comunist și comsomolist, care ulterior au fost arestați de către jandarmeria română. Afară de aceasta, la denunțul inculpatului în anul 1942 au fost arestați de către jandarmeria română activiștii sovietici Tcaciuk, Bondarenco și alții.

3. La 14 martie 2019, Procurorul General Adjunct Mircea Roșioru a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală prin care a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al

diviziei nr. 13 gărzii de pușcași din 27 aprilie 1944 în privința lui Raico Afanasii, încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare recurentul a indicat:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- în materialele dosarului lipsesc probe ce ar confirma că inculpatul Raico Afanasii ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre prejudicierea capacității militare a URSS, independenței statale sau inviolabilității teritoriale a acesteia, așa cum prevede art. 58-1 „a” CP al RSFSR;

- a fost încălcat dreptul inculpatului la apărare, cauza fiind examinată în lipsa apărătorului a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- condamnarea inculpatului pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil;

- alte probe, cu excepția declarațiilor inculpatului, în dosar nu există, martori în cadrul ședinței judiciare nu au fost audiați, iar sentința a fost pronunțată numai în baza declarațiilor inculpatului;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Raico Afanasii, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede că urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7

noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „trădare de patrie”, de aceea condamnarea lui Raico Afanasii pentru faptul că, locuind pe teritoriul temporar ocupat de trupele germano-române, în luna aprilie 1942 benevol s-a încadrat în serviciu la jandarmeria română în calitate de agent secret al siguranței, unde a activat pe parcursul a 2 ani. În calitate de agent secret, inculpatul a transmis jandarmeriei informații în privința membrilor partidului comunist și comsomolist, care ulterior au fost arestați de către jandarmeria română. Afară de aceasta, la denunțul inculpatului în anul 1942 au fost arestați de către jandarmeria română activiștii sovietici Tcaciuk, Bondarenco și alții, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele expuse și conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Raico Afanasii, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,-

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Mircea Roșioru, casează total sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 13 gărzii de pușcași din 27 aprilie 1944 în privința lui Raico Afanasii, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 09 aprilie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Maria Ghervas

Dumitru Mardari